

Folketingets Social- og Ældreudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2021 - 3288

Doknr.
411241

Dato
05-05-2021

Folketingets Social- og Ældreudvalg har d. 9. april 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 509 (alm. del) til social- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra udvalget

Spørgsmål nr.509:

”Hvordan mener ministeren, at vi får afdækket mørketallene vedrørende indberetninger om magtanvendelse over for anbragte børn og unge og videre får sikret, at institutioner og opholdssteder følger lovgivningen og registrerer og indberetter alle magtanvendelser, og er ministeren enig i, at der bl.a. er behov for en kulturændring blandt personale og ledelse?”

Svar:

Magtanvendelse eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten skal registreres og indberettes både til socialtilsynet og til den anbringende kommune. Det står klart i loven. Det er helt afgørende, at socialtilsynet og kommunen får kendskab til disse oplysninger og episoder, så de kan føre et ordentligt og effektivt tilsyn.

Den anbringende kommune skal efter servicelovens § 148 føre løbende tilsyn med barnets eller den unges forhold, når barnet eller den unge er anbragt uden for hjemmet – det kaldes det personrettede tilsyn. Det personrettede tilsyn skal foretages minimum 2 gange årligt og gælder uanset, hvilken type anbringelsessted barnet eller den unge er anbragt på. Tilsynet skal som udgangspunkt bl.a. bestå i en samtale med barnet eller den unge, der så vidt muligt gennemføres uden tilstedeværelse af personer fra anbringelsesstedet, uanset om barnet eller den unge er anbragt i en plejefamilie, på et opholdssted eller på en døgninstitution. Hvis barnet her fortæller om magtanvendelser, som kommunen ikke er blevet oplyst om, bør kommune selvsagt følge op på dette.

Derudover har socialtilsynet en whistleblowerordning, hvor personale, de anbragte børn og unge, pårørende m.v. kan henvende sig til anonymt, hvis man oplever bekymrende forhold i et tilbud f.eks. at uhensigtsmæssig brug af magtanvendelser, og at disse ikke bliver indberettet.

Afslutningsvist skal det nævnes, at den for nyligt offentliggjorte evaluering af lov om voksenansvar viser, at voksenansvarsloven overordnet set har givet en sådan klarhed over ansvar og handlemuligheder, at der handles i overensstemmelse med lovens indhold og intentioner. Evalueringen viser, at magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten generelt først forekommer, når alle muligheder for frivillig medvirken er afprøvet, og at det ikke erstatter omsorg og en socialpædagogisk indsats. Derudover viser

evalueringen, at anbringelsessteder og socialtilsyn generelt oplever, at voksenansvarsloven har bidraget til et øget fokus på at undgå magtanvendelse samt har haft en positiv betydning for håndteringen af magtanvendelse og konfliktsituationer.

Med venlig hilsen
Astrid Krag